

LIRA

Znan je oni rek, ki pravi, da so za vojno potrebne tri reči: prvič denar, drugič denar in tretjič denar. Brez denarja je vojna nemogoča, posebno še v današnjih časih, ko so moderna morila sredstva hudo draga.

Italija ni nikoli slovela za bogato deželo in zato je bilo gotovo, da bo njena vlada imela prav hude pleglvice, ko bo morala iskati najbolj potrebno sredstvo za vojno, ki jo pripravlja proti Abesincem: denar. Resnici na ljubo pa radi priznamo, da nisimo pričakovali, da bo tako kmalu segla po tako temeljitem sredstvu, kakršno je razrešitev emisijske banke od obveznosti, da — pod gotovimi pogoji — izplača za papirnate bankovce odgovarjajočo vrednost v zlatu. To je italijanska vlada sedaj storila ter je s tem na zelo preprost način rešila problem plačevanja svojih notranjih dolgovateljev.

Državni izdatki se plačujejo iz državne blagajne. Če v blagajni zmanjka denar, ima vlada dve možnosti, da zadovolji svoje notranje upnike: ali najme posojilo ali pa naroči državi tiskarno novo naklado papirnatega denarja. (O zunanjih dolgovih vem, da jih je treba plačevati z blagom, ali pa, če izvoz blaga ne zadostuje, z zlatom.) V prvem slučaju si država nakopije dolg, v drugem pa zmanjša kupno vrednost denarja in s tem nekako neposredno obdavi ves narod.

Mussolinijeva vlada se je odločila za tiskarno, ker druge izbire pač ni imela. Ljudstvo je režim že močno izkoreninilo in iz izlete limone ni moglo spraviti več soka. Zato je Mussoliniju ostala ena sama pot: požreti toliko gla vljeno obljubo, izrečeno v njegovem znamenitem pesarskem govoru in tu — pozneje: "La lira non si tocca!" — požreti te besede in se dotakniti lire.

Zlatega kritja v Italiji ni več in, kar bo potreba, se tiskarski stroji zavrtje, pa bo popirnatga denarja na kupe.

Če pomislimo, kolikšne žrtve je fašistični režim zahteval od italijanskega naroda za revalutacijo lire in za vzdržanje njene vrednosti, pač lahko sklepamo, v kako hudih finančnih sklerpich se mora nahajati italijanski fašizem, da je sedaj žrtvoval liro na oltar abesinske pustolovščine.

Revalutacija je pomenila hud udarec za italijansko industrijo, a ta je velik del bremena odvalila na delavstvo in uradništvo. Postopno zniževanje plač v Italiji, kateremu smo prisostvovali v zadnjih letih, se je izvršilo na pritisk režima in pod pretezo, da je treba vzdržati liro in pomagati industriji.

Sedaj pa je lira pahnjena na nevarno pot, ki pelje navzdol. Vse žrtve zanje so bile torej zaman!

Rimska vlada pravi, da ne bo segla do inflacije (po tiskarskem stroju) ter da je zlato kritje odpravila samo zaradi tega, ker mora plačati v inozemstvo 500 milijonov zlatih lir. A temu zagotovitvi gre prav toliko vere, kakor nedavnim Mussolinijevim izjavam, da Italija lahko sama sebi zadostja v slučaju vojne ter da ne rabi nikakega uvoza.

Počemu pa mora sedaj plačati onih 500 milijonov zlatih lir, če ne za blago, ki ga je morala dobiti v inozemstvu za svoje vojne priprave? In vojna se še ni začela.

TEŽKA NESREČA

Pri Giridihu v Indiji je nastala strašna eksplozija v premogovniku. Tri in trideset rudarjev je zgubilo življenje in 76 jih je bilo ranjenih.

OPOROŽILO. Banco Germanico javlja vsem svojim čl. poslovnim prijateljem da se cene ladijskih prevoznice in za talijo po 1. avgustu t. l. znatno povišajo, ter opozarja vse one, ki imajo namen in možnost kojega svojcev vpključiti, da to storijo do tega roka.

UMOR V SENATU

Tekom burne razprave o trgovini z mesom je postal žrtev atentata senator za pokr. Santa Fe Bordabehere - Dvoboj med sen. De la Torre in finančnim ministrom

Pred nekaj meseci je argentinski senat sklenil uvesti preiskavo o dobičkih, ki jih imajo velike klavnice, takozvani "frigorificos" v Argentini in ki so vse v rokah tujega kapitala. Preiskava ni bila lahka, marveč je bila združena s celo vrsto skoro senzacionalnih incidentov, med katere je spadala tudi aretacija ravnatelja klavnice "Angio", o kateri smo svoj čas poročali.

Senat je bil imenoval posebno komisijo knjigovodij, ki so dolgo razreševali uganke zamotanega knjigovodstva "frigorificov" ter končno predložili svoja poročila, na podlagi katerih je senatna preiskovalna komisija sestavila svoj reiserat. S sklepi večine pa se ni strinjal opozicijski senator De la Torre, ki je v visoki zbornici sprožil že nekaj tednov trajajočo debato o trgovini z mesom, debato, ki še ni zaključena, marveč jo je v torek samo prekinil tragični incident, o katerem poročamo na tem mestu.

Senator De la Torre, izvoljen v pokrajini Santa Fe, je prišel na dan s težkimi očitki ne samo proti vodstvu "frigorificov", marveč tudi proti dveh ministroma državne vlade: poljedelskemu ministru je očital, da favorizira tuji velekapital na škodo domačih živinorejcev ter da mu zato klavnice plačujejo za njegovo živino (poljedelski minister Duhaue je sam velik živinorejec) znatno višje cene nego drugim prodajalcem; hudi očitki so padli tudi na račun finančnega ministra dr. Pineda.

Napadena člana Justove vlade sta odgovorila vsak z dolgim govorom, v katerem sta zavračala očitke opozicijskega senatorja. To pa se ni vdal. V soboto je spet dobil besedo ter je nadaljeval svoj govor tudi v ponedeljek in torek. Vztrajal je pri svojih trditvah ter je prišlo mestoma do prav ostrih besednih spopadov med njim in prizadetima ministroma.

V skrajno napetem ozračju se je razprava vršila tudi v torek popoldne. Besedni spopadi med senatorjem in ministroma so postajali vedno pogostejši in srditejši ter zmerom manj parlamentarni. Nadaljujoč svoj govor, je senator De la Torre dejal o neki izjavi poljedelskega ministra, da je čisto navadna laž. Minister je protestiral in z njim je potegnil tudi dr. Pinedo. Tako se je začelo. Besede so postajale hujše in hujše, senator De la Torre je zapustil svoj sedež, stopil v bližino finančnega ministra in mu vpil: "Vi ste nesramnež in strahapetnež!"

Poljedelski minister, ki se je nahajal v bližini, je iztegnil roko ter pahnul senatorja, da je padel na tla. Senator Bordabehere, prijatelj in politični somišljenik De la Torreja, je brž priskočil in stopil pred poljedelskega ministra. V tistem hipu je pred sedništvom visoke zbornice začelo zvoniti na vse alarmne zvonce, vsi senatorji so bili na nogah, zavlada je prava zmešnjava, obenem pa so odjeknili štirje strelci: visok človek, oblečen v sivo obleko in ki je stal tekom razprave v bližini ministrskih stolov, je bil naperil svoj samokres proti Bordabehereju. Nesrečnega senatorja so zadele v hrbet tri kroglice; zgrudil se je v mlaki krvi. Ena izmed krogel je zadela poljedelskega ministra v roko. Ranjeni inž. Duhaue je v zmedeni paniki in si zlomil tri rebra. Lahko ranjen je bil tudi poslanec Mancini.

Zločinec je z revolverjem v roki po begnil iz dvorane po nekem hodniku v sobo, kjer se zbirajo stenografi. Tam so ga dohiteli in aretirali.

Težko ranjenega senatorja Bordabehereja, ki je krvavel iz več ran, so prenesli v Bolnišnico Ramos Mejia, a je tam kmalu izdihnil vkljub prizadevanju zdravnikov, da bi mu rešili življenje.

Pokojni se je rodil pred 46 leti v Montevideu; naselil se je v Argentini in postal tukajšnji državljani. Po dovršenih pravnih študijah se je kmalu začel zanimati za politiko, postal je pokrajinski poslanec, leta 1922 pa je bil izvoljen v kongres. Letos, 30.

marca, so ga izvolili v Santa Fe za senatorja, a ker je bil vložen ugovor proti verifikaciji njegovega mandata, še ni bil član zbornice. Vprašanje nje gove vključitve v senat se je imelo rešiti takoj po zaključku debate o trgovini z mesom; pa zaključka te razprave ni učakal.

Ubojstvo, ki nima primera v zgodovini argentinskega parlamenta, so glasno obsojajo vse stranke in ves narod. Listi soglašajo v mnenju, da je ta žalostni dogodek prava sramota za republiko ter zahtevajo, da se zločin popolnoma razčisti.

Zemeljske ostanke pokojnega senatorja so prepeljali v Rosario ter jih tam pokopali na izredno svečan način in ob navzočnosti ogromne množice ljudstva.

V četrtek zjutraj se je vršil v kraju El Palomar dvoboj na pištole med finančnim ministrom dr. Pinedom in senatorjem De la Torre. Sprožila sta vsak po en strel, hujšega pa ni bilo.

Nasprotnika nista hotela pristati na spravo. Omenimo naj, da je dr. Pinedo pred dvobojem podal ostavko a je bil naslednjega dne spet imenovan za ministra istega portfelja.

Ubijavec, ki ga imajo zaprtega na policiji, se imenuje Ramón Valdez Go ra; star je 42 let in je argentinski državljani. Bil je policijski komisar v nekaterih krajih buenosaireske republike, a je službo zgubil radi raznih nečednih zadev v zvezi s prepovedanimi igranji, radi poneverbe denarja in potvrajanja uradnih listin. Pred približno letom dni je bil aretiran v Buenos Airesu na ovadbo neke ženske, kateri se je bil predstavil kot podnačelnik buenosaireske policije ter je od nje skušal izsiliti denar.

Uveden je bil proti njemu proces, a pozneje začasno odgoden. Listi pišejo, da je bil zadnje čase aktiven član takozvane Civilne legije.

Mnogi se vprašujejo, kako je mogoče, da je ta človek, ki ga ima tukajšnja policija zelo slabo zapisanega, mogel zadnje čase redno prisostvovati sejam senatu in sicer na takšnem prostoru, do katerega imajo navadno dostop samo člani vlade in pa poslan ci.

Morilec je sprva tajil. Trdil je, da je res imel revolver v roki, a da ga je pobral na tleh, ko so bili strelci že oddani. Končno pa je v četrtek zvečer le priznal.

RAZNE VESTI

Proti znižanju plač, ki ga je odredila v svrhu štednje Lavalova vlada, so protestirali v Parizu državni nameščenci, čeprav jih je bil Laval obvestil, da bo odpuščen vsak, ki bi se udeležil demonstracij proti finančnim dekretom. Kakšnih 25.000 nameščenec se je zbralo in priredilo odhod po ulicah. Prišlo je do precej burnih prizorov in do spopadov z Republikansko gardo; ranjenih je bilo več gardistov in kakšnih 20 demonstrantov. Policija je aretirala 1.200 oseb in proti državnim nameščencem je bila uvedena disciplinarna preiskava. Socialistični voditelji so pa je izposlovali od Lavalu, da ne bo prehud s kršitelji njegovih naredb.

V jetnišnici je umrla Mme. Hahau, ki je imela glavno vlogo v velikem francoskem finančnem škandalu. Ustanovila je neko družbo, pri kateri so zgubili ljudje, ki so ji bili zaupali, celih 165 milijonov frankov. Mme. se je v ječi zastrupila z veronalom.

Ta-le pritlikava filmska igralka, ki ji je ime Sybil Jason, zasluži vsak teden svojih 400 pesov.

Vlado na Grškem so reorganizirali. Menjati so morali nekatere ministre pod pritiskom monarhističnih elementov, raznih vojaških poveljnikov, ki so grozili da se s silo polaste oblasti ter proglasijo monarhijo. Monarhistom na Grškem se očividno zelo mudi in ne čakajo radi na plebiscit, ki ima končeno veljavno odločiti o obliki vladavine.

Strašna opustošenja so povzročile velike poplave na Kitajskem. V eni sami pokrajini, v Ho-Peju, kjer je voda poplavlila 70 od sto vse površine, je tekmo zadnjih 4 tednov utonilo okrog 200.000 oseb. Na milijone ljudi je brez strehe, poleg tega pa so se v poplavljenih krajih začele širiti nalezljive bolezni in vsak dan umre na stotine oseb.

V Vatikanu so zanikali vest, da je bila nemški vladi predložena protestna nota radi kršitve konkordata, pravijo pa, da se bo to po vsej priliki prav kmalu zgodilo. Nemška vlada je te dni izdala nove stroge ukrepe, katerih namen je prepričati, da bi se svečeniki vnešavali v politiko. Pruski ministerski predsednik Goering je posebno hud na one katoliške svečnike, ki svojo opozicijo proti hitlerjevskemu režimu izražajo s pozdravom: "Češčen bodi naš nebeški 'fuehrer' Jezus Kristus!" — Po Goeringovem mnenju pritiče naslov "fuehrerja" edino Hitlerju.

13 oseb se je ubilo pri letalski nesreči, ki se je zgodila v soboto v Alpah. Holandsko potniško letalo je zaradi megle zadelo v steno blizu Bernardskega preleza ter se razbilo.

Odnosaji med Japonsko in Rusijo so se spet poslabšali, ker je Japonska usmerila sedaj svoje poglede v Mongolijo.

Cene živilom so strašno poskočile na Madžarskem, ker je mnogo pridelka uničila pozeba spomladi, suša pa poleti. Cene sadju so porastle za celih 300 od sto!

Tovarna municije je zletela v zrak v bližini Carigrada. Mnogo delavcev je pri tem zgubilo življenje.

Vprašanje oboroževanja Abesinije

Spet so se tudi Japonci zamerili Italijanom - Protijaponske

demonstracije v Rimu

Italijanski tisk napada sedaj ne samo Anglijo, marveč tudi Japonsko. V Rimu so se vršile v četrtek velike demonstracije proti Japonski, Absiniji in Angliji. Kakšnih 15.000 črnih srajc je priredilo povorko po ulicah, vzklikalo Mussoliniju ter proti trem navedenim državam. Demonstrantje so nosili tudi velike napise z žaljkami

za Angleže in Japonce. Angleško poslanstvo čuva 200 karabinerjev in prav toliko varuhov ima tudi poslopje, kjer ima svoj sedež japonsko poslanstvo.

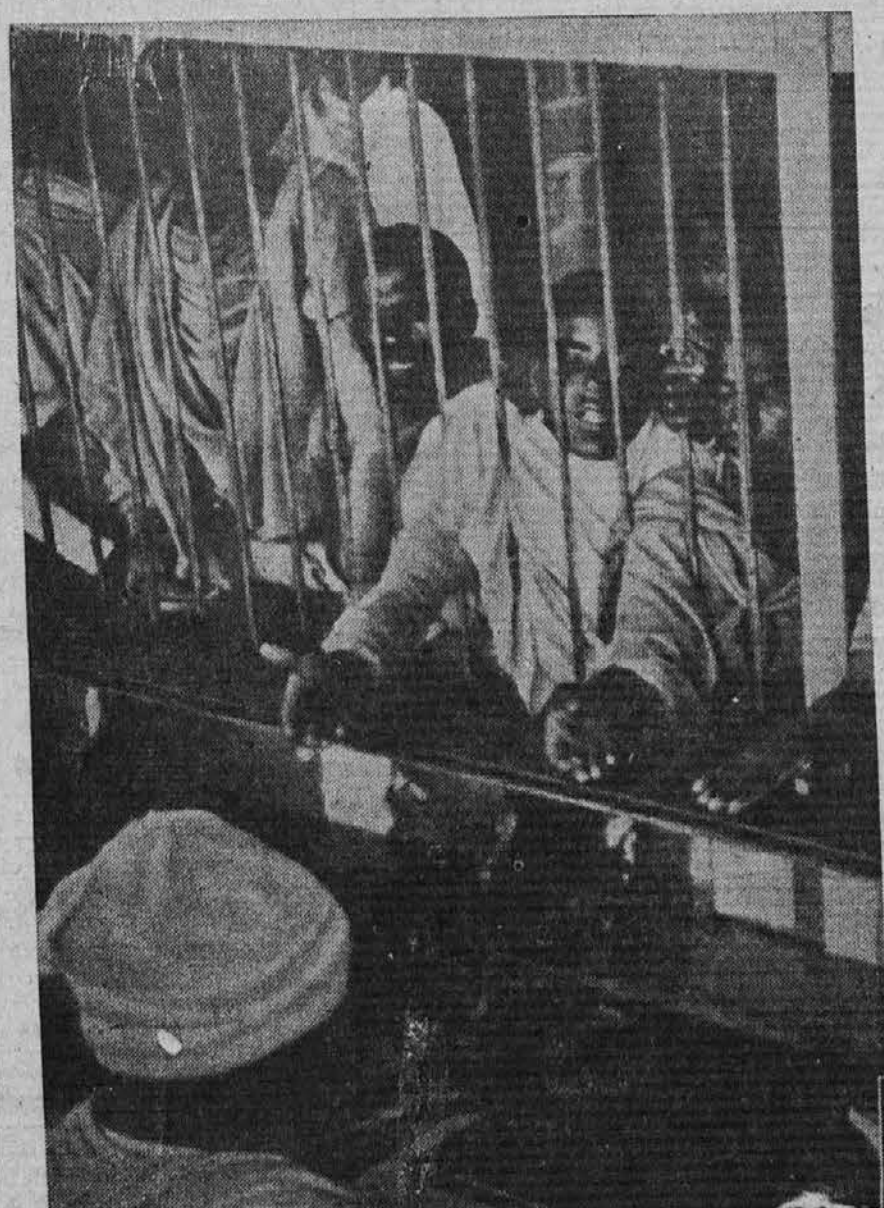
Med tem se tudi Italija vneta pripravlja na vojno. Neka vest, ki je došla včeraj iz Neaplja, pravi da 14 ladij krca v tamonjski luki material, municijo in živino za v Afriko.

Italija ni taka ugodna, kakor je bil nedavni govor angleškega zunanjega ministra Hoareja v spodnji zbornici. In v skladu s to novo smerjo je tudi predvčerajšnji sklep angleške vlade glede uvažanja municije v Abesinijo: Anglija ne bo dovolila, da bi se iz njene države izvažalo orožje v Etiopijo (in tudi ne v Italijo), dovolila pa bo transit vojnega materiala skozi svoje afriške dežele v Abesinijo. Z drugimi besedami je rečeno, da Abesincem ne bo zmanjkalo vojnih sredstev, če jih bodo hoteli in mogli kupovati; Anglija je zagotovila transportno prostoto pot skozi svojo Somalijo.

Izmed drugih vlad naj še omenimo, z zvezi s tem vprašanjem, japonsko, pri kateri je skušal italijanski diplomatski zastopnik tudi doseči, da bi prepovedala izvažati orožje v Abesinijo. Tokijska vlada je to prošnjo odklonila.

Afriške mravlje

Gorica, junija. — Naš list je še pred kratkim poročal, da so dobile razne privatne lesne industrije od fašistične vlade naročila za izdelavo različnih lesenih, zlozljivih barak. Te barake so bile namenjene in tudi poslone z drugimi pripravami v italijanske afriške kolonije. Kod pa poročajo, so skoro vse te lesene naprave v najkrajšem času uničile ali vsaj znatno poškodovale tropske žuželke. Največ škoda je naredila baje neka vrsta letčičih mravelj, ki je ves les razjedla. Vse lesene naprave, ki so vsaj še deloma uporabljive, so zdaj impregnirali z neko tekočino, ali pa na kak drug način varovali. Vprašanje pa je, če bo ti ukrepi kaj zdelgli.

Slika iz Abesinije: vlada ima po vsej državi posebne urade, v katerih kupujejo in preda jajo kavo

Minister Auer je podpisal konkordat z Vatikanom

Jugoslovanski pravosodni minister dr. Auer je prispel v četrtek v Rim. Kmalu po svojem prihodu je bil sprejet od papeža Pija XI. v avdienci, nakar je odšel v vatikansko državno tajništvo ter tam, skupno s kardinalom Pacellijem, podpisal besedilo konkordata med Jugoslavijo in Vatikanom. Besedilo se bo objavilo šele po ratifikaciji s strani jugoslovanskega parlamenta.

ARGENTINSKE VESTI

Predpisi za obveščevalne urade

Vlada je objavila prejšnji teden dekret, glasilom katerega bodo odslej vsi novinarski obveščevalni uradi podvrženi naslednjim predpisom: vpisati se bodo morali v poseben seznam, ki ga bo vodilo Poštno ravnateljstvo, položiti bodo morali kavicijo v znesku od 5.000 do 50.000 pesov ter prepisovati v posebno registrirano knjigo vse vesti, ki jih odpošljejo v notranjost države ali pa v inozemstvo, ter vsa poročila, ki jih prejmejo.

Na predlog Poštnega ravnateljstva bo smel notranji minister začasno ali pa trajno zapreti obveščevalne urade, ki bi pošiljali v svet neresnične ozioroma morali, javnemu redu ter ugledu države škodljive vesti. Za škodo, ki bi jo povzročili v izvrševanju svoje službe, bo jamčila kavicija.

Ta dekret, ki se nanaša se samo na agencije, marveč tudi na posameznike, ki žive od zbiranja novic za dnevni tisk, radio itd., je dvignil mnogo prahu v Buenos Airesu in sploh v vsej državi. Vsi listi, brez izjeme, ga ostro odklanjajo, ker pomeni, po njihovem mnenju, pravi atentat proti svobodi tiska, ki je zajamčena že po ustavi. Pišejo, da bi takšnih določb niti kongres ne mogel sprejeti, ker bi bile protustavne, kamoli pa državna izvršna oblast.

V glavnem mestu in tudi v pokrajinah so se že vršili mnogi protestni shodi in novinarske organizacije so se obrnile na državnega predsednika z zahtevo, da vlada v celoti prekliče zgoraj obrazloženi dekret.

Učne knjige bodo pregledali

Znano je, da sta se argentinska in brazilska republika domenili, da bosta črtali iz učnih knjig vse ono, kar spominja na stare spore med obema državama in kar bi moglo vzbujati mržnjo v mladih sreih šolskih otrok. Te dni je buenosaireska vlada imenovala posebno komisijo, ki bo učne knjige "očistila".

Koliko denarja je v prometu

Centralna banka je začela objavljati dnevne podatke o denarnem obtoku. Po zadnjih statistikah je sedaj v prometu okroglih 953.300.000 pesov v bankovcih nad 5 pesov, bankovcev po 5 pesov in drobca po okroglih 212 mil. pesov.

Banco Germánico DE LA AMERICA DEL SUR

Av. L. N. Alem 150 — BUENOS AIRES — 25 de Mayo 149-59
PODRUŽNICE V JUŽNI AMERIKI:

BUENOS AIRES	CHILE	BRASIL	PARAGUAY
Mercado de Abasto	SANTIAGO	RIO Santos	C. pres. Franco
Corriente 3223	VALPARAISO	SÃO PAULO	ASUNCION

HRANILNICA:

Komu boste zaupali svoje prihranke?
Banco Germánico Vam nudi popolno varnost in primerne obrestil

DENARNE POŠILJKE:

Potom katere banke boste poslali denar svojim domačim?
Banco Germánico sprejema vso odgovornost, da bo Vaš nalog najtočneje, najhitreje in najvarneje izvršen.

VOZNE KARTE:

Kje boste kupili ladijsko vozno karto?
Banco Germánico je predstavnica vseh parobrodskih družb in Vam more nuditi bodisi vozovnice bodisi pozivnice po najugodnejših pogojih.

IZSELJENSKA POŠTA:

Kam naj Vam pošljajo pošto, če nima te stalnega bivališča?
Banco Germánico raspolaže s posebnim oddelkom za izseljensko pošto, ki Vam jo hrani ali brezplačno pošilja na Vaš najnovejši naslov.

Naše uradne ure: od 8½ do 7 zvečer; ob sobotah do 12½.

SIGURNOST! BRZINA! USLUŽNOST! POVERJENJE

Prihod bolgarskega odpravnika poslov

V Buenos Aires je prispel te dni g. J. P. Dojčev, odpravnik poslov bratske bolgarske kraljevine, ki bo tu prevzel vodstvo pred nedavnim ustanovljenega bolgarskega poslaštva.

Šolski pouk se je spet pričel

V ponorelek so se zaključile zimске počitnice, ki jih šolske oblasti odreja radi tega, ker tukajšnje šole niso "oborožene" proti mrazu. Peči tukajšnje šole ne poznajo.

Vreme pa ima svoje muhe in se ne zmeni za naredbo šolskih gospodov. Vprav v dneh po počitnicah je pritišnil precejšen mraz in je živo srebro v toplomeru padlo celo v Buenos Airesu pod ničlo.

Mraz

Še huje nego v glavnem mestu republike je v raznih pokrajinah države. V kraju Cristo Redehtor, v pokrajini Mendoza, je bilo te dni 14 stopenj pod ničlo. O nenavadno nizkih temperaturah poročajo tudi iz drugih krajev. V Nogoya so radi mraza popokale vodovodne cevi in je mnogo hiš ostalo brez pitne vode.

Rok za plačilo "patentov"

Do 31. t. m. imajo čas plačati državne patente za leto 1935 trgovci, in dinstrijaletci in profesionalci. Zamudnikom naložijo tekem prvih 30 dni še 10 od sto kazni, po preteku enega meseca pa znaša kazen kar 50 od sto.

Iste dne zapade rok za plačilo prodajnega davka, ki ga morajo odrajtati uvozniki, producenti in industrijaletci za prodaje, izvršene v mesecih od aprila do junija t. l.

Za našo šolo

Za slovensko osnovno šolo sta darovala: g. Andrej Škrbec \$ 2.—; gospodična Lizi Kragelj, ker se ni mogla udeležiti nedeljske prireditve, \$ 1.—. Obema najlepša hvala!

Šolski odsek "Tabora"

Primer vztrajnosti

Ko je v sredo zjutraj zlatar German Rubio odprl svojo trgovino, ki se nahaja na vogalu ulic Cabildo in Blanco Encalada, je zapazil, da so bili neznanci na obisku, kajti v trgovini je bilo vse razmetano. Seveda si je takoj mislil, da so bili obiskovalci tatovi. Kmalu je ugotovil, da mu manj

ka cela vrsta dragocenosti, katerih skupno vrednost ceni na 12.000 pesov.

Zadevo je javil komisariji. Policaji so uvedli preiskavo in ugotovili, da so tatovi prišli v trgovino skozi rov, kakšnih 6 metrov dolg, ki so ga bili izkopali iz potoka Blanco Encalada. Računajo, da so tatovi delali celih 15 dni, preden so se dokopali do trgovine. To je gotovo izreden primer vztrajnosti pri uzmovičih.

Pozdravi iz domovine

Gospod salezijanski duhovnik Anton Jakša, ki se je, po dolgih letih bivanja v južnih krajih argentinske republike, poslovil pred nekaj meseci od buenosaireskih Slovencev ter odpoval v domovino, se nas je spomnil s prijaznim pisemcem, v katerem nam sporoča, med drugim, da je 28. aprila pel v Podzemlju svojo prvo

sveto mašo v domovini; pravi, da še ne ve, ali se vrne med nas, pa nam h koncu naroča: "Pozdravite moje brate v tujini!"

Odmevi

V junijski številki Izseljenskega vestnika "Rafaela", ki izhaja v Ljubljani, čitamo, med drugimi vestmi iz Argentine, naslednje:

"...društvo 'Tabor' je vprizorilo v nedeljo 5. maja veliko prireditev, ki je bila tudi bogato obiskana in tako krasno podana, da so ljudje zahtevali, da se v kratkem ponovi. Seveda bodo ugodili tej želji. Vao čast odličnim igralcem!"

Ljubljanski "Prelom" je v svoji 27. številki ponatisnil, pod naslovom "Naša kri v tujini", članek "Slovenci po svetu", objavljen svoj čas v našem listu.

I. D. "Tabor"

Jutri, v nedeljo, bo popoldne v društvenih prostorih članski sestanek. — Začetek ob 16. uri. Prosim, da pride te točno! — Predsednik.

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

Delovanje „Jugoslovanske izseljenske zaščite“

Jugoslovanska izseljenska zaščita rinjak Vjekoslav: po 1 sweater in eno tiho in vztrajno nadaljuje z delom, ki ga je začela v prid revnim in brezposelnim izseljencem, dasi so bili nekateri brezvestni posamezniki začeli z ostro gonjo proti raznim članom njenega upravnega odbora. Je že tako na svetu (posebno pa v gotovem delu naše kolonije), da dobro, pošteno in nesebično delo ne najde vselej pravi-

Pred uradom Izseljenske zaščite: Nekateri izmed brezposelnih, ki so prejeli pomoč in odele

čnega priznanja, marveč naleti celo na očitke in obrekovanja.

Mi smo od samega početka rekli, da homo "Izseljensko zaščito" in njegovo vodstvo sodili ne po besedah, marveč po delu. Čudežev nismo nikoli pričakovali, pač pa vztrajnost. In se nism varali. O tem nas prepričuje tudi poročilo o delovanju "Zaščite" v mesecu juniju t. l.

V tem času je "Patronat" razdelil 36,60 pesov denarne podpore, 46 brezplačnih kosil, 32 prenočišč in večerij, zaposlil je 22 oseb, poleg tega pa je porazdelil med dolgo vrsto potrebnih izseljencev zimsko robo in obutev. — Prejeli so:

Beraković Ante, Juretić Dušan, Borčić Ivan, Contala Stevo, Skabel Jakob, Mučić Franjo, Jurković Dragutin, Pokupeć Mihael, Vidić Mihael, Bašarić Petar, Perić Ivan: pa en sweater; Palajić Gjuro, Kiš Istvan in Pet-

Smardžić Petar, Steiner Ante: po 1 delovno obleko; Korošec Franc: 1 delovno obleko in nogavice.

Prepričani smo, da bo "Zaščita", kakor doslej, tako tudi v bodoče nadaljevala s svojim nesebičnim delom ter želimo, da bi bila v vedno izdatnejšo pomoč onim našim revnim izseljenskim rojakom, ki so prisiljeni pri njej iskati pomoči in zaslombe v teh težkih časih.

KROJAČNICA IN TRGOVINA

"MOZETIČ"

Osorio 5025 — Bs. Aires (Paternal)

KEGLJIŠČE IN KROGLIŠČE

"PRI PUŠKI"

DONATO ALVAREZ 2251

sem prevzel ter bom skrbel, da bodo v vsem zadovoljni oenji, rojaki, katerim se priporočam za obisk

ANDREJ REBEK

Uprizoritev „Koroških tihotapecv“

Dramski odsek "Tabora" nam je spravil preteklo nedeljo na oder noviteto: Brenkove "Koroške tihotapece". Dvorana je bila zasedena do zadnjega kotička in občinstvo je z znatnim zanimanjem sledilo igranju.

Brenkova ljudska igra, s katero smo se seznanili, skriva v sebi politično tendenco v skladu z gotovimi krogi v Sloveniji (med katere spada tudi založništvo, ki je igro spravilo v tisk), s katero se pa prav gotovo ne strinja mo vsi. Ta tendenca pri uprizoritvi ni prišla toliko do izraza, kakor zahteva original, ker ji je režija odbila nekatere hujske osti, in mislimo, da je storila prav.

O igri sami treba reči, da je spisana s precejšnjo spretnostjo in precej verne podaja duševnost korotanskega ljudstva v dobi, ki jo slika. Vešče uporablja scenične, lučne in druge oderske efekte in vsebuje mnogo momentov, ki globoko ganejo gledalca. Prvo dejanje je mogla avtor nekoliko preveč natrpal, saj obsega dobre, pol knjige, a ker ima mnogo živahnih prizorov, treba priznati, da gledalca ne utruja.

O igranju lahko rečemo, da je bilo dobro in mestoma celo dovršeno, kar je za naše prilike mnogo; pevske in glashbene točke, ki so služile kot uvod v posamezna dejanja, pa bi bile gotovo prišle bolj do voljave, da so se izvajale pri odprtem odru. Zastor je

mestoma kvaril skladnost med zborom in orkestrom ter je ubijal glasove.

Gostilničarja Jaegera nam je podaril J. Živec mestoma prav mojskiško; njegova igra v tretjem in posebno v četrtem dejanju je bila naravnost metniško dovršena. Trpečo slovenski mater Nežo, žrtev razdrapanosti v držini, je prav dobro ustvarila Pepca Kodeljeva. Tudi Dečmanov Janez je bil dober, daši vemo, da bi bil v nekaterih prizorih lahko več ustvaril; isti bi lahko rekli o Tišlarjevem Jovanu Periču ter o Jovanki H. Godinove. Posrečen tip nemškega agitatorja Schüsserja nam je ustvaril S. Špula, čim smo nekoliko več pričakovali B. Primožiča, ki je igral hvaležni vlogo Potovčka. M. Lipičarjeva nam je podala prav dobro Minko, le v zadnjem prizoru je njeno igranje moralo nekoliko padlo. Kot tipa sta bila dobra tudi Pero in Kuhlar, a v igranju varjavi je bil zadnji nekoliko pretan.

Jelo je posrečeno igrala M. Blaznikova in tudi odersko sigurnost malega Tončka treba pravično pohvaliti. O stale vlogi v vsem zadovoljive.

Kar se inscenacije tiče, je res prava škoda, da oder dvorane v ul. Als na ni večji.

To bi bilo poročilo kritika, ki je gledal s hudim očesom na podrobnosti uprizoritve in igranja. V splošnem pa je bila igra povsem zadovoljiva, podana in se je ob bolj genljivih prizorih orosilo marsikatero oko. Uprizoritev pomeni brez groma lep uspeh in resen korak naprej v prizadevanju, da se polagoma ustvari res dobra igralska skupina v naši naselbini.

—dt—

Ako želite poslati svoji obitelji denar v domovino, poslužite se našega načina nakazovanja

Poslužite se našega načina nakazovanja denarja potom pošte, in ne pozabite, da skoro vsi Vaši rojaki nakazujejo denar v Jugoslavijo potom zavoda Banco de Boston, ker vedo, da bodo njihovi svojci postreženi hitro, sigurno in brez slehernih stroškov ter odbitkov. — Postrežejo Vam vljudno naši uradniki in Vaše nakazilo se bo izplačalo v najkrajšem času. O tem boste obveščeni s priporočenim povratnim pismom. Spomnite se, da je naš

JUGOSLOVANSKI ODDELEK

odprt od 9. do 18. ure, ob sobotah pa od 8.30 do 11. Obiščite nas osebno ali pa nam pišite!

THE FIRST NATIONAL BANK OF BOSTON

FLORIDA 99

PUEYREDON 175

Av. Gral. Mitre 301
(Avellaneda)

Córdoba 1223
(Rosario)

VARNOŠT — HITROŠT — ZAUPANJE — VLJUDNOŠT

DARUJEM

povečano sliko v barvah za vsakih 6 fotografij, ki stanejo od \$ 3 dalje. Naš atelje je odprt tudi ob nedeljah in praznikih
JUGOSLOVANSKI FOTOGRAFSKI ZAVOD "SAVA"
Sava Jovanović — San Martín 608, Buenos Aires

SLOVENCİ DOMA IN DRUGOD

VESTI IZ DOMOVINE

SLOVENSKA MATICA ZA LJUBLJANSKO AKADEMIJO

Slovenska matica, naša kulturna ustanova, ki zalaga knjige leposlovne in znanstvene vsebine, je na svojem rednem obnem zboru, ki je vršil 17. junija, sklenila gnotno podpreti akcijo za ustanovitev Akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani ter je v ta namen odločila, da bo vsako leto odstopila Akademiji 50 do 70 sto dohodkov od svoje hiše, in sicer vse do druge zadostne podpore. S sklepom Slovenske matice je storjen dober korak naprej na poti do udeležitve ideje, da se v ljubljanski Akademiji osredotoči in s tem poživijo slovensko znanstveno in umetniško delo.

MLADI KRALJ JE BOTROVAL

Zakoncema Janezu in Katerini Zbogar v Bušnji vasi blizu Metlike se je rodil dvanajsti otrok, ki je obenem deveti sin. Najmlajšemu Zbogarjevu je kumoval mladi kralj Petar, katerega je zastopal polkovnik Tornašević, ki je ga prebivalstvo prisrčno sprejelo. Krščenec je sprejel od kralja naslednja darila: zlato verižico s križem, ducat in 2.000 dinarjev.

BOLGORSKI ŽELEZNICA RJI V SLOVENIJI

Dne 18. junija je prispela v Ljubljano skupina 64 bolgarskih železničarjev pod vodstvom Simeona Grenkova iz Sofije. Ljubljancani so priredili bratski gostec prav lep sprejem. Vodja bolgarske deputacije je imel govor, v katerem je dejal: "Iskreno me veseli, da sem povsod na poti po Jugoslaviji občutil, z drugimi vred, samo priskočno ljubezen in bratstvo. — Prejmite vsi najlepše pozdrave bolgarskih železničarjev pa tudi ostalega bolgarskega naroda! Zbližujemo se, spoznavamo se in družimo se!"

Gostje so si ogledali ljubljanske znamenitosti, pozneje pa so odpotovali na Gorenjsko, si ogledali tudi Bled in Jesenice, kjer so jim naši železničarji priredili navarost veličasten sprejem.

Znaki zblizovanja med Jugoslavi in Bolgari so v zadnjem času tako pogosti, da izgleda, kakor da hočeta oba bratska naroda brž nadoknaditi čas, ki sta ga zgubila v nesrečnih letih nedavne preteklosti.

Hotel Balcánico

LASTNIK ANGEL VELJANOVSKI

25 DE MAYO 724

BUENOS AIRES

ZDRAVE IN ZRAČNE SOBE ZA POSAMEZNE GOSTE
IN ZA DRUŽINE PROVSTNA POSTEREŽBA
IN ZMERNE CENE.

Z mirnim srcem se lahko zatečete v ZASEBNO KLINIKO

Calle Ayacucho 1584. — U. T. 41.4985

V VSAKEM SLUČAJU

Ko čutite, da Vam zdravje ni v redu. Našli boste v naši kliniki specializirane zdravnike in najmodernejše zdravniške naprave. — Upravitelj naš rojak dr. K. VELJANOVSKI

Naša klinika je edina Slovenska klinika, ki sprejema bolnike v popolno oskrbo, in sicer po jako zmernih cenah.

Izvršujemo tudi operacije. Poseben oddelek za vse ženske bolezni in kozmetiko. Sprejemamo od 14.-20. ure

PROTI VELEPRODAJALNAM

V Jugoslaviji se je ustanovil konzorcij "Ta-Ta", ki hoče po vseh večjih mestih ustanoviti veleprodajalne, kakor so na pr. buenosaireske hiše — Gath y Chaves, Tow itd. — Prodajal bi v njih predmete iz 32 blagovnih področij trgovine. Mali trgovci v Beogradu, Zagrebu in drugih mestih so začeli z veliko akcijo proti konzorciju, ker bi veletrgovine izpodrinile mnoge izmed njih.

SMRT BIVŠEGA MINISTRA

V Beogradu je umrl po krajšem boleanju bivši minister narodnega zdravlja dr. Dobrovoje Popović, star 60 let. Pokojni si je pridobil veliko službo za populariziranje zdravstvenih načel med najširšimi krogi ljudstva. Najbolj znano je njegovo delo "Domači zdravnik", ki je od leta 1926 doživelo že tri izdaje.

RAZBOJNIK URBANČ POD KLJUČEM

Razbojnika Jožeta Urbanč so oblasti po dolgem zasledovanju končno prijele. Orožniki so ga zalotili ponoči v gozdu pri Kačji ridi, ko ni bil pripravljen. Zato se je mirno dal ukladati. Sunili so, da je v zvezi z zločinom na Vrhpolju, kjer sta dva orožnika zgubila življenje. To domneva pa se je sedaj izkazala za neutemeljeno.

MESO ZA ABESINIJO

Italijanska obveščevalna agencija "Oriente" poroča, da se v beograjskih krogih potrjuje vest, glasom katere je abesinska vlada naročila pri neki jugoslovanski tovarni v Novem Sadu 40 milijonov škatelj konzerviranega mesa.

LES ZA ITALIJANSKE KOLONIJE

"Jutarnjemu listu" poročajo iz Šibenika, da tam z veliko vnemo vkravajo na ladje velike količine lesa, namenjenega v Italijo oziroma v italijanske afriške kolonije Somalijo in Eritrejo. V prvih 20 dneh junija so vkricali v Šibeniku več lesa nego v prejšnjih treh mesecih skupaj. Zaposlenih je okrog 200 ležakov in vsak dan prihajajo nova naročila.

CUDEN GLAS

Vsi italijanski listi so z velikim zadovoljstvom prinesli vest, da je beograjski list "Istina" napisal članek, v katerem pravi, da je že skrajni čas, da dobi Abesinija dobro lekcijsko ter da je za Jugoslavijo dragocenejša prijateljstvo Italije nego divjaške Abesinije, kjer vlada suženjstvo.

OBSODBA MLADOLETNEGA ZLOČINCA

Vrtnarski vajenec Leopold Župančič, star 17 let, je bil v Ljubljani obsojen na pet let in pol ročnice, ker je skušal umoriti graščinsko gospodarico Marijo Tomazini na Windischgratzovem gradu na Bogenšperku pri Litiji. Napadel jo je z velikim nožem, zavlekel nato v klet, kjer jo je obdeloval s polenom in bajonetom, nato pa je skušal zažgati grad. Hotel se je s tem mnaševati, ker je Tomazini pripisoval krivdo, da je bil odpuščen iz službe. Tomazini je po več mesecih okrevala, fanta pa je sedaj zadela zaslužena kazen.

VELIK POŽAR

V Prepolah pri Račah je izbruhnil požar v gospodarskem posloju kočarja Štefana Baumanja. Ker je pihal veter, so iskre, zanesle ogenj še na tri sosednja posvetva. Škoda cenijo na okroglih 100.000 dinarjev.

DEDICE ISCEJO

Jugoslovanski gen. konzulat v Chicagu javlja, da je 6. nov. 1931 umrl v Duluth, Minn., Tony Touser (pravično ime je baje Anton Tomšič). V Ameriki je bil 30 let in je ves čas bival v kraju Munger, Minn. Po poklicu je bil poljedelec. Pokopan je bil 10. nov. 1931. Dediča zapuščine bi bila brat pokojnega Janez in sestra, katere bivališče je — po ameriških navedbah — "Zave" št. 41, občina "Pocavc". Kraka s takšnim imenom nista znana in gre očitno za pomoto. Ker manjkajo tudi drugi potrebni podatki dedičev, se naprošajo izseljenci, da pošljejo njim znane podatke na naslov: Izseljenski referent kr. banske uprave — Ljubljana.

NOVI GROBOVI

V Ljubljani je umrl član tamošnjega Narodnega gledališča Rado Železnik, star 41 let. Bil je eden izmed najboljših slovenskih igralcev in v nekaterih vlogah naravnost nenadomestljiv.

V Štajnerjevem domu je preminul urednik Jože Petrič, ki je vršil svojo novinarsko službo pri "Napreju", "Slovcu", "Jugoslovanu" in drugih listih. Imel je 58 let.

ALBERT BELTRAM

priporoča cenj. rojakom svojo trgovino črevljev, šolskih potrebščin in tobakarno. Ima veliko izbero copat in nudi najbolj ugodne cene

Dto. Alvarez 2288, esq. Trelles

FOTO "DOCK SUD"

Darujem za vsakih šest slik eno sliko v barvah

MARKO RADALJ

Specialist v modernem slikanju. Facundo Quiroga 1275 Dock Sud

Slovenska gostilna "Pri veselem Štajercu"

Domača prvovrstna kuhinja in dobra pijača ter najboljšo pivo po zmernih cenah. — VELIK PLESNI SALON. Vsako nedeljo svira slovenska godba za ples. Kroglišče in kegljšče pod streho — ZBIRALIŠČE ROJAKOV — Za obisk se vladno priporoča

ŠTEFAN CELEC

Man. Estévez 499 — Avellaneda

VESTI S PRIMORSKEGA

Delo Sirotijevega naslednika

Na binkošne praznike je prešel v italijanske roke znani samostan v Gradu pri Mirnu, ki je bil nekoč ognjišče slovenske kulture. Prišli so v ta samostan novi redovniki iz Južne Italije in pri svečani predaji, ki so jo morali izvršiti naši redovniki, se je takoj pokazal "novi duh", katerega so prinesli.

Došlec se kar niso mogli prečuditi, da se v samostanu in njegovi okolici še vedno govori slovenski jezik. Novi vodja samostana je takoj izjavil, da se bodo njegovi patri z vsemi sredstvi borili proti slovenščini in odredil je tudi, da se v cerkvi ne sme več moliti v našem jeziku. Ko se je ta naredba začela izvajati in so verniki v znak protesta začeli zapuščati cerkev, so pred vrati naleteli na patre, ki so jih podili spet v božji hram. Nekateri se niso hoteli ukloniti. Posledice so občutili naslednje dni, ko so jim karabinerji in miličniki prišli na domove vršiti preiskave. Obenem so jim zastopniki oblasti povedali, da bodo aretirani, če bodo še kritizirali uvedbo italijanskega jezika v cerkev.

Tako poroča izseljensko glasilo "Istina", ki prinaša tudi naslednje vesti:

Povodom binkoštnih praznikov je goriški nadškof Margot posetil goriško bogoslovje ter nagovoril mlade duhovnike in bogoslovce. Napadal je starejšo slovensko duhovnike v Julijski Krajini ter dejal, da so upornega duha in celo napol protestantski. Vsem je palo v oči, da v vsam svojem govoru ni niti en samkrat uporabil besedo katoliška, marveč je dosledno govoril o italijanski in rimski cerkvi. Kritiziral je delovanje onih svečnikov, ki proti njegovim naredbam še vedno uporabljajo v cerkvi slovenski jezik. Opozoril je, da so karabinerji že prejeli nalog, naj pazijo na to, da se odslej ne bodo več prodajali slovenski molitveniki na Goriškem in hrvaški v Istri.

Miličnik ustrelil desetletnega dečka

Postojna, 21. junija. Iz Podkrajja poročajo, da so včeraj pokopali v Godoviču nad Idrijo, desetletnega Kolobovega sina iz Podkrajja.

Deček je šel z navadno obmejno izkaznico čez mejo v Hotedršico od koder se je vračal in nesel s seboj nekaj noke. Kako je dogodek potekel ni znano, verno le to, da je miličnik Kolobovega dečka ustrelil na meji v bližini Hotedršice, ko je ta prekoračil mejo in hotel iti nazaj domov.

Dogodek je vzbudil med vsem obmejnimi prebivalstvom silno ogorčenje.

Pravijo sicer, da je bil miličnik takoj aretiran ter ukljen odveden v zapor, toda vsi ukrepi ne bodo vrnil življenja dečku, ki je podlegel dobljenim ranam kot nedolžna žrtev.

ROJAKI!!

PRI ŽIVCU

v znani restavraciji, boste najboljšo postreženi.

ZBIRALIŠČE SLOVENCEV.

Lepi prostori, pripravljeni za svatbe — Prenosišča \$ 0.70 Za obilen obisk se priporoča cenj. rojakom lastnik

EMIL ŽIVEC

PATERNAL

Osorio 5085

POZOR!

Slov. babica dipl. v Pragi in Bs. Airesu, specializirana v porodniških in vseh ženskih boleznih s 25 letno prakso se priporoča slov. ženskam, ki se čutijo bolne. — Prvi pregled brezplačen. — Sprejema od 7-21 in ob nedeljah od 8-20 ure Sprejema tudi porodnice v oskrbo.

FILOMENA BENEŠ-BILKOVA

LMA 1217

U. T. 23-3389

Smrtna kosa

Gorica, junija. Dne 15. t. m. so nesli k zadnjemu počitku znanega in spoštovanega dušnega pastirja iz St. Mavra, Fr. Kranjca. Blagi pokojnik je bil doma z Vrhnega in je učkal prav lep in častljivo starost 80-ih let. V St. Maver je prišel šele pred šestimi leti. Prej pa je pastiral na Vipavskem, kjer ga je tamkajšnje ljudstvo ohranilo v lepem in trajnem spominu. Zadnje čase je precej bolehal, predvsem so ga bolele noge tako, da je moral opravljati službo božjo sede. Bil je izredno dobrega srca, vedno je spomnil svojih bednih faranov posebno tistih, ki so bili najbednejši in jim pomagal z vsem kar je imel. St. Maver in okolica ne bosta nikoli pozabila svojega župnika-dobrotnika. Naj počiva v miru!

Iz Postojne

Postojna, junija. Odkar je razglašena mobilizacija so oblasti vse straže ob meji že večkrat pomnožile. Glede prehoda meje veljajo zelo stroge odredbe. Ze kdor se kreva v krajih, ki so v bližini meje zapade sumu ubežništva.

Tako se zadnji čas v okolici našega mesta neprestano vrše aretacije največ mladeničev, ki so takoj osumljeni, da so poskušali z begom čez mejo. S temi aretiranci pa oblasti zelo nesramno in nečloveško postopajo.

Tako so dva mladeniča iz Trsta, ki so ju aretirali že meseca aprila v postojnski okolici, zverinski pretepili in potem še odsodili na tri mesece ječe.

Postojna, junija 1935. Poleg drugih organov javne varnosti, ima Postojna tudi čuvarje, ki so občinski uslužbenici. Tem je poverjen nadzor prometa na cestah itd. Zlasti pa zasledujejo postojnske gostilničarje glede policijske ure v njihovih lokalih. Za vsako, četudi minutno prekrščenje določene ure, so predpisane visoke denarne globe za gostilničarje in za goste. Tako je pred kratkim neki gostilničar v Postojni bil obsojen zaradi takega prestopka na 500 lir globe, vsak gost pa na 30 lir globe.

Za Abesinijo skušajo navduševati

Postojna, junija. — Fašistična vlada se zelo trudi, da bi vzbudila v vseh italijanskih državljanih navdušenje za vojne priprave v afriških kolonijah.

Tudi med našim ljudstvom so letošnji pomlad tu pa tam skušali z raznimi predavanji vzbuditi zanimanje in navdušenje za fašistične priprave. V Colu nad Idrijo so priredili pet predavanj s kateri so skušali prikazati našim ljudem Abesinijo kot bogato deželo, kjer bo tudi marsikak naš človek našel zaslužek.

S takimi predavanji in z obljubami o dobrih zaslužkih in drugih ugodnostih kot, da kdor ostane 10 let v italijanskih kolonijah dobi brezplačno vožnjo za domov itd., so baje nekaj naših fantov in mož pripravili do tega, da so se pripravili za odhod na delo v italijanske kolonije.

Požar

Sv. Lucija, junija. — V noči med 23. in 24. junijem je nenadoma izbruhnil požar v hiši gostilničarja in posestnika Ivana Krajnika. V kratkem času je ogenj uničil hišo in se razširil tudi na hlev, kjer je bilo shranjeno orodje in mnogo kune. Škoda je cenjena 50.000 lir.

Obisk na meji

Gorica, junija. — Zadnje čase je prišlo na mejo okoli Cerknega in okolice kakih 30 osebnih avtomobilov, s katerimi so se pripeljali italijanski oficirji. Namen njihovega prihoda ni točno znan. Zdi se pa, da so prišli pregledovati mejo in razna utrjevalna dela, ki so bila izvršena v zadnjem času ter morda tudi proučiti teren za nove poletne manevre.

V zvezi s tem se širijo govorice, da so italijanske policijske oblasti izvršile med domačimi precej aretacij raznih fašistom sumljivih oseb. Točnih poročil do sedaj še nimamo.

Mizerija v Puli

Pula, junija. — Mizerija in lakota, ki sta zelo razpaseni po našem mestu se najbolj odražata v beračenju. Zlasti mnogo mladine in starcev, ki si skuša na ta ali oni način beračenja olajšati svojo bedo. Okrog stavb, kjer je nastanjena mornarica in drugo vojaštvo je dnevno opazati cele procesije otrok in starih ljudi, ki z lončkom v roki čakajo na ostanke vojaškega kosila ali večerje.

Beda v Istri

Pula, junija. — Razmere istrskega kmetovalca so v teku leti toliko nazadovale, da so letošnje leto dosegle obupen višek. Sicer ni istrski kmet nikoli gojil večjega števila goveje živine, kar nikoli na razpolago dovolj primerne krme, pač pa le toliko, kolikor jo je neobhodno potreboval. Davki in druge dajatve pa so mu pobrale vso živino.

Tako je bilo opaziti letošnjo pomlad, da je moral marsikateri naš kmet ki je še pred nekaj leti imel po par volov, če je hotel obdelati polje, orati z osli. To dejstvo je pač žalosten dokaz za še žalostnejše razmere, ki vladajo med istiskim ljudstvom.

Po sili razmer je prišel jutrek že iz navade; za kosilo si privoščijo krompir, za večerjo pa pride na mizo soše stopnjuje zlasti zadnje čase, ker leta z nezabeljeno polento. Kruha je vedno manj. Vsa ta revščina pa se so cene živimol poskočile.

Krojaški mojster

Dipl. v Buenos Airesu

Izdeluje obleke po najnovjšem kroju, iz najboljšega blaga ter po nizki ceni

JOSIP FAGANEL

Solis 1235 (blizu Constitución) — U. T. 23-7002

Zobozdravnika

Dra. Dora Samojlovich de Falicov

Dr. Félix Falicov

Dentista

Trelles 2534 - Donato Alvarez 2181

U. T. 59 La Paternal 1728

KROJAČNICA "TRISTINA"

Izvrši obleke vsake vrste iz najboljšega blaga ter po nizki ceni. Naročite si obleko in prepičani boste! Nudi Vam tudi velike olajšave v plačevanju.

Franc Meline

BAUNES 187 (vagal Paz Soldán)

Bs. Aires — U.T. 59 Paternal 1262

Prodajalna jestvin in točilnica vina

Cenjenim rojakom se priporoča

BRATA KURINČIČ

Ul. Chiclana 3899, vokal Castro

U. T. 61 (Corrales) 3681 — Bs Aires

Naročila se sprejemajo tudi po telefonu ter se blago dostavlja na dom. Pripravljeni prostori za sestanke naših rojakov. — OB NEDELJAH VHOD NA CASTRO 2296.

KROJAČ

Izvršujem vsa v to stroko spadajoča dela, Obleke od \$ 55 do 120. Hlače fantazija od \$ 10-28. Delo prvovrstno. Blago iz najboljših tovarn. Olajšave za plačevanje

MAKSIMILIJAN SAURIN

VARNES 2191 Buenos Aires (nasproti postaje La Paternal) — U. T. 59-1271

ZA POUK IN ZABAVO

VEČNO

NEZADOVOLJSTVO

Sonce je naš prijatelj in važen činitelj našega zdravja. Karnor sonce ne pride, tja pride zdravnik. Sonce je vir svetlobe in toplote, torej vir življenja. In čeprav nam prekomerno sončno obsevanje ni ugodno, moramo le priznati, da hodimo celo poleti soncu naproti, na deželo, kjer sonce drugače sije nego v mestu, kjer ga požirata dim in megla in nas muči le zatohla utrjujoča vročina.

V naravi je sončna doba, poletna doba, najpotrebnejša in najvplivnejša doba, saj dozorevajo v tem času v soncu naša živila.

Toda ljudje imajo v svoji notranjosti morda le hladnejši letni čas rajši, čeprav se pritožujemo kot večni nezadovoljenci tudi nad zimskim mrzom kakor nad poletno vročino.

Gotovo je namreč, da se mraza lažje ubranimo nego vročine, posebno če je vročina tako huda, da nas pravi lene in nesposobne za delo. "Imamo neprimerno več pripomočkov, da se ogrejemo, nego da se ohladimo", je dejal nekoč slovit higienik Max von Pettenkofer, in to je res. Pozimi se lahko toplo oblečemo, lahko zakurimo, lahko več jemo, in sicer maščobne jedi, ki dajejo toploto. Poleti pa dostikrat ne zaleže, če si oblečemo lažjo, svetlo obleko in iščemo zračne in vodne kopeli ter pijejo hladne pijače. Tudi če jemo le malo in lahke jedi, se nam nobeno delo ne ljubi ter polegamo najrajši v senci.

Sonca se poleti brani. A ko pride jesen se vendar pritožujemo, da nas zapušča za dolgo časa. Tako je človek vedno nedosleden in nevaležen.

54 JEZIKOV JE OBVDAL

V Londonu je umrl v visoki starosti pater Viljem Kert, mož, ki je obvladal 54 jezikov in dialektov. Seveda je bila njegova znanost čisto dobrodošla londonski policiji in pa tudi sodišču, karnor je moral večkrat kot izvedenec. Zanimivo je, da kljub svojem ogromnemu in nenavadnemu znanju ni dosegel akademske časti. Šele, ko je pel zlato mašo, mu je rimska študijska kongregacija podelila doktorski naslov. Pater Kent je bil v splošnem zelo skromen in dober srčen mož. Na cesti ga je vedno obdajala skupina otrok, ki jim je pripovedoval povesti. Večkrat je prišel bos in brez suknje domov, ker je med potjo obleko in čevlje razdelil med reveže. Poklonov ni maral in če ga je kdo občudoval, ni niti odgovoril.

val zaradi njegovega znanja, je ponižno menil, da to ni prav nič, saj je na svetu na tisoče jezikov, izmed katerih jih obvlada samo 54.

NENAVADEN NACIN ZDRAVLJENJA

Dva tisoč ameriških zdravnikov, med njimi nekoliko takšnih, ki so dobili Nobelovo nagrado, je zborovalo pred nedavnim v Atlantic Cityju. Povedali so mnogo zanimivega, nobeno predavanje pa ni vzbudilo toliko senzacije, kakor predavanja dr. Georgea Retana s sirakuškega vseučilišča o "možganski kopeli". Ta kopalnica obstoji v tem, da se raztopina kuhinjske soli pošlje s krvnim obtokom v možgane.

Vbrizg se izvrši v odvodnico ob gležnju, nato pa se tekočina, ko je šla skozi možgane, odvzame telesu ob spodnjem delu hrbtenice. Učinki tega postopka so baje čudežni. V nekem primeru je Retan omtičen jezik ozdravil v pol ure, šest primerov otroške paralize je ozdravil v štirih do petih dneh, v dveh nadaljnjih primerih je eden izmed pacientov umrl, drugi je ozdravel, padavničnost je izginila po dveh kopelih, spalna bolezen, vnetje možganske mrežnice in še več takšnih najnevarnejših bolezni je odpravil tako v kratkem času.

Kipar Real del Sarte je izdelal orjaško masko za spomenik francoskim padlim vojakom

Ženski kotichek

IZ ZGODOVINE POLJUBA

Tudi poljub ima svojo zanimivo zgodovino. Tako nas poznavalci Rimljanov obveščajo, da je bilo v starim Rimu več vrst poljuba in več označilo zanje. Osculum" se je imenoval poljub, ki so ga dajali v znak spoštovanja, dočim so bile med sorodniki in prijatelji v navadi "bazije", med zaljubljenici pa "suavije".

Grki so poznali še več razlik. Tako so imeli poseben poljub oziroma posebno proceduro z imenom "chytira" za prijatelje, ki so se nepričakovano srečali po dolgih letih. Prijeli so drug drugega za ušesa, se stresli in si naložili glasen "cmok". "Cmok" je namreč le poljub v glasni obliki. Tistemu tihiemu ali celo tistemu, ki se izraža s golim pritiskom ustnic na ustnice, so pripisovali samo simboličen pomen.

Srednjeveško nemško pravilo je veljelo, da mora vsako dekle brezpogojno zardeti, če dobi poljub, če bi pa prejela poljub, ki bi kazal, da darovalec ni prav pri stvari, je imela pravico, da mu brez kazni priloži cmok — toda z roko. Še huji so bili v tem času tisti juristi, ki so videli v poljubu tihiemu ali celo tistemu, ki se izraža s golim pritiskom ustnic na ustnice, so pripisovali samo simboličen pomen.

Poljub je bil sploh nenavadno pogost predmet učenih razprav in debat, da o vlogi poljuba v lepi književnosti in upodabljanju umetnosti niti ne go-

vorimo. A čudno je, da pri tem na pravo definicijo ne naletiš. Neki učen gospod Kempius, ki je 1778. napisal doktorsko disertacijo o "Judeževem poljubu", se je izmazel s stavkom: "Poljuba ne morem definirati, temveč ga lahko samo opišem."

Naj bo kakorkoli, poljub je zelo človeška zadeva, vsaj med ljudstvi evropske kulture in tistimi, ki so pomagala to kulturo ustvarjati. Že v prvi Mojzesovi in v Jobovi knjigi je govor o poljubu, seveda le o poljubu spoštovanja, kakršni so bili pozneje v navadi napram posvetnim in duhovskim velikašem, to je predvsem na njihove noge, roke ali kolena. Že Senaka se je uprl takšnemu poljubljanju, ki ga je imenoval "perzijsko sužnjevanje". Maksimilijan I. in Karol V. sta se mu tudi uprla in sta dovoljevala samo še poljub na rob svo- je obleke, na kar se je poljub na copato do današnjih dni omejil samo na papeža.

Motijo se tisti, ki mislijo, da je odpor proti poljubljanju iz higienskih razlogov moderna iznajdba. Že cesar Tiberij ga je preprečeval iz teh razlogov in malo je manjkalo, da ni poljub sploh izginil iz zakladnice naših šeg, ker rimski in bizantinski kristjani že zavoljo Judeževga poljuba niso hoteli zanje nič več vedeti. Stvar se je končno poravnala na podlagi pisma apostola Pavla, ki se končuje z besedami: Pozdravljam vas s poljubom miru." V ostalem je bil tudi strogo moralni Katon proti poljubljanju in ga je obsojal celo med zakonci v prisotnosti hčera.

Migliji za hišne gospodinje

Gosja in račja jajca so večja, izdatnejša, a niso tako okusna kakor kokošja. Zato uporabljamo v kuhinji navadno kokošja jajca. Druga jajca manjših ptic so predržna, da bi bila v kuhinji dobro uporabna.

Konzerv v pločevinastih zaklopnicah uporabljamo čim manj. Nikoli ni jestvina v konzervi enakovredna sveži jestvini.

Nekaj o jajcih

V kuhinji nam rabi jajce za pripravo vseh mnogih jedi. S pridom ga pa uporabljamo tudi kot zdravilo:

1. če se nam zatakne v grli riblja koščica, moramo požreti sirovo jajce, da jo splavi s seboj;
2. kadar se opečemo, položimo na opekline tisto tenko belo koščico ki je v jajcu med lupino in beljakom;
3. kadar smo hripavi, stepemo beljak s sladkorjem in počasi srebano po več žlicah tega enega. Najbolje je, če ponovimo to vsako uro.

Po bolezni oslabele ljudje naj ubijejo jajce v kozarec vina in to izpijejo. To da moč in napravi dober tek. Na splošno je priporočljivo, da slabotni ljudje večkrat pijejo vino s sirovimi jajcem.

ANA CHARPOVA BABICA

dipl. v Pragi in Bs. Airesu z dolgoletno prakso v porodnišnicah, se priporoča cenj. Slovenkam. — Sprejema penzionistke, posebno z dežele. — Prvovrstna postrežba.

CABRERA 4311 - U. T. 71 Pal. 2383

ZA KRATEK ČAS

Ne bo zacivilila

Janez: "Ali boš zacivilila, če te malo stisnem?"

Micka: "Kaj pa misliš, da sem — punčka, kakršne v štacuni prodajajo?"

Pri kartah.

— Kako? Drznete si trditi, da sem slepar? Je to žalitev ali šala?

— Žalitev.

— To je vaša sreča, kajti šale ne razumem.

Med prijateljicami

— Dejal je tudi, da sem najlepše in najdražestnejše dekle, kar jih je kdaj videl.

— In ti govoriš s človekom, ki tako resramno laže?

KROJAČNICA

P. CAPUDER

se priporoča cenjenim rojakom

Buenos Aires, Billingham 271 dpt. 2 (višina ulice Cangallo 3500)

NAZNANILO

Sporočam, da sem otvoril v lastni hiši ul. Ramón Lista esq. Espacedo 2600 (V. Devoto)

TRGOVINO JESTVIN

ter nudim cenj. odjemalcem točno postrežbo in zmerne cene. Blago se donša na dom. — Cenj. rojakom se vljudo priporočam

Viktor Černič

Valerio Godina KONSTRUKTER

zdravstvenih naprav

Konstrukcije, popravila in preuredbe vseh vrst

Velika izbira modernega mozaike

U. T. 59 Paternal 1925

12 de OCTUBRE 1906 Bs. Aires

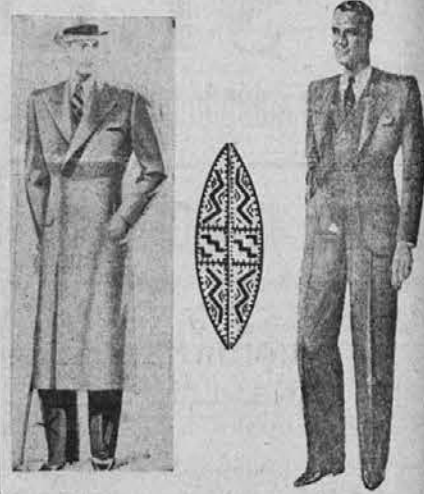
MALI OGLASI

DR. MIGUEL F. VAQUER

Zdravnik bolnišnice Rawson in Salariery. — Clinica General de Niños. Tinogasta 5744 U. T. Liniers 548

NAZNANILO. Sporočam, da sem se preselila iz ul. Fraga 61 ter bom, kakor doslej, razpolagala vedno le z zanesljivo dobrimi službami za matrimonia, služkinje, sobarice itd. BERTA ČERNIČ, Dorrego 1583 (pol kvadre od Rive 1900) — U. T. 54, Darwin, 3588.

Diplomirana krojačnica

Najboljšo postrežbo in solidno ceno najdete pri

LEOPOLD UŠAJ

GARMENDIA 4973 — PATERNAL

Expreso „GORIZIA“

Najstarejše prevozno podjetje za mesto in na vse strani dežele. Zmerne cene in solidna postrežba

FRANC LOJK

Calle VILLAROEEL 1476

Višina Dorrego 900

U. T. 54 Darwin 5172 in 2094

PREKOMORSKA POŠTA

Iz Evrope dospejo

- 27. H. Patriot in Alsina
- 29. Neptunia
- 30. Eubee
- V AVGUSTU:
- 2. Arlanza in Av. Star
- 3. Cap Norte

Proti Evropi odplovejo

- 29. Princesa
- V AVGUSTU:
- 1. Alsina in C. S. Antonio
- 2. Neptunia in Madrid.

VREDNOST DENARJA

100 dinarjev	2,30
100 lir	30,70
100 šilingov	74,—
100 mark	152,50
1 funt št.	18,70
100 fr. frankov	25,—
100 čsl. kron	16,20
100 dolarjev	577,—

BAR-RESTAVRACIJA "ZEPPELIN"

25 de MAYO 722 U. T. 31-3977

Izvrstna godba od 3. pop. do 1. po polnoči. Odprto podnevi in ponoči

Pivo iz sodov in v steklenicah.

Quilmes chop \$ 0,25

Samo pristna pijača

Menjava denarja po vsakomur v dnevnem tečaju

ALEXANDER DUMAS:

SULTANETA - KANOVA HČERKA

Tedaj je stopil pred Ammalat bega njegov mlečni brat Sofir Ali, sin ubožnega bega iz Buinakija.

Sofir, ki je bil vojvoda domač, je skočil s konja, se približal svojemu mlečnemu bratu, ga pozdravil in mu rekel:

"Nuker Mehmed trpinči tvojega starega konja Amtrima; hoče na vsak način, da bi žival preskočila potok, ki je več ko petnajst čevljev širok."

"In Amtrin noče skočiti!", je vprašal Ammalat beg nestrpno ter je namršil obrvi. "Takoj naj mi ga prive-dejo!"

Vojvoda je šel konju nasproti, "nukru" je pomignil, naj odskoči, sam se je pognal v sedlo ter odvede. Amtrima naravnost proti potoku, da bo videl oviro.

Nato je konja zaokrenil, vzletel primeren zalet, pognal žival v galop proti potoku, bolj in bolj nategoval vajeti in pritiskal svoje ostroge, ko se je blížal oviri.

Vendar pa Amtrin, ki ni zaupal svojim močem, se je vzpel in se obrnil na desno.

Ammalat beg je spet vzel zalet ter vnovič zagnal konja v galop.

Pod udarci biča se je Amtrin sedaj zagnal, kakor da bo skočil, vendar

pa ni nadaljeval započetega giba, marveč se je zasukal na zadnjih nogah in se obrnil.

Ammalat beg je postajal besen

Nič ni pomagalo, ko ga je Sofir prosil, naj nikar ne muči živali, ki je bila zgubila svoje moči v slavnih bojih in tekmah; vojvoda ni poslušal njegovih besed. Nasprotno: potegniti je iz nožnice svojo "šasko", prisilil Amtrima, da je v tretje vzel zalet ter ga sedaj ni podžigal z bičem, marveč s sabljo.

Bilo je zaman; kakor prejšnje krat, tako se je konj tudi sedaj ustavil pred potokom ter se zgrudil in ni več vstal; Ammalat bek ba je bil v hipu po bil. Pod strašnim udarcem, dobitenjem z ročajem "šaske" med obe ušesi se je plemenita žival zgrudila kakor vol pod udarcem bata.

"Tako plačujes zvestega služabnika!", je vzdihnil Sofir Ali ter žalostno gledal ubito žival.

"Ne, tako kaznujem njegovo nepokorščino!", je jezno odgovoril Ammalat beg.

Sofir je molčal. Jezdec so še vedno dirkali

Izenada se je oglasilo udarjanja bobnov ter so se na drugi strani hriba zalesketale konice ruskih bajonetov, ki so polagoma postajali večji.

Bila je to stotnija kusiškega polka, ki je bila spremljala transport žita iz Derbenta ter se je sedaj vračala

Na čelu stotnije in v družbi druge-

ga častnika je jezdil stotnik. Očividno se mu je zdelo, da so njegovi vojaki že potrebni počitka, kajti da! je povelje za odmor.

Vojaki so zložili puške v piramide, postavili stražo ter legli v travo.

Prihod oddelka ruske vojske ni bil nič novega za prebivalce Buinakija v letu 1819; pa celo dandanašnji bagestanci ne gledajo nanje s prijaznim očesom, zakaj vera jim narekuje sovražstvo do Rusov. Tudi če se Rusi kdaj nasmehnejo, skrivajo pod snehljajem svoja prava čustva svoje strašno in smrtno sovražstvo.

Ko je množica videla, da so se Rusi ustavili na njenem dirkalšču, je začela nejevoljno murmreti; ženske so krenile proti svojim hišam, a izpod njihovih pajčolanov so švigali jezni pogledi na nezaželjene goste; moški pa so zdi na Ruse preko ramen ter so se strnili v krog, da nadaljujejo pihoma svoje razgovore.

Starci, bolj previdni, so se približali stotniku ter ga vprašali, kako mu kaj gre.

"Meni gre dobro", je odgovoril stotnik, "moj konj pa je zgubil podkev in šepa". Pokazal je s prstom na močja, ki je baš deval podkve Ammalatovega konju, ter dodal: "K sreči vidim tem-le Tartarja, ki bo to največjo stvarnost odstranil!"

Ko je izrekel te besede, se je stotnik približal kovaču ter mu dejal:

"Hej, prijatelj! Ko boš gotov s ko-

njem, ki mu pravkar devaš novo podkev, boš storil isto tudi z mojim!"

Kovač, čigar obraz je bil počrnel od solca in saj, je vrgel hud pogled na stotnika, zavihal si je brke, potisnil svoj "papak" globoko na ušesa in ni črnil besedice: a ko je podkival konja Ammalat bega, je pobral svoje orodje ter ga mirno spravil v žakelj.

"Ali me nisi razumel?", je vprašal stotnik kovača.

"Da, razumel sem", je odgovoril vprašani.

"Kaj sem ti dejal?"

"Da tvoj konj ni podkovan."

"Torej, ker si me razumel, kar prični!"

"Danes je petek, torej praznik, in na praznik ne delam", je odvrnil Tartar.

"Plačal ti bom dobro", je rekel stotnik; "opozarjam te pa, da mi boš konja podkoval zgrda, če ga nočeš zlepat!"

"Jaz moram pred vsem izvrševati to, kar mi Allah veleva", je odvrnil kovač, "in Allah mi prepoveduje delati ob petkih. Človek že dovolj greši ob delavnikih; da bi grešil na takšen dan, kakršen je današnji, tega me pa Allah varuj! Nočem si sam nabaviti ogrja, ki me bo žgal v peklui!"

"Dobro, kaj si pa delal, ko sem jaz prišel?", je vprašal stotnik, ki se je začel hudovati. "Ali si morda počival? Po mojem mnenju se konj ne razlikuje od konja, moj pa je na vsak način eden od najboljših, ker je č-

stokrven musliman. Pogled ga in povej mi; ali ne vidiš v njem pravega "karabaka"?"

"To je že res, da so vsi konji enaki, če so dobrega plemena", je odgovoril kovač; "nekaj drugega pa je z osebam. Konj, ki sem ga pravkar podkoval, je last Ammalat bega in ta je moj aga."

"To pomeni, da bi ti bil tvoj aga odrezal obe ušesi, če bi ga ne bil ubogal, lenuh! In mene nočeš ubogati, ker mi ne priznavaš pravice, da storim s tabo takisto. Dobro, ušes ti ne bom odrezal, ker je kristjanom to pre-povedano; vendar pa bodi prepričan, da boš dobil dve sto udarcev po hrbtu, če takoj ne storiš, kar ti ukazuje! Ali si razumel?"

"Da, gospodi."

"Torej, kako si se odločil?"

"Ker sem dober musliman", je odvrnil kovač, "ti bom spet odgovoril, da je danes petek in da ob petkih muslimani ne delajo."

"Kako se ti zdi?"

"Jaz sem gotov svojih besed."

"Delal si rade volje za svojega tartarskega gospodarja, pa boš delal po sili in radi potrebe za ruskega častnika. Pravim, da radi potrebe, ker če ostane moj konj tako, kakor je, ne morem nadaljevati poti. Halo, sem-kaj stopite, vojaki!"

Okrog kovača in stotnika, ki sta se prepirla, se je bil že prej tvoril krog, ki se je sedaj še povečal in o-

jačil; tu in tam so govorili nekateri Tartarji:

"Tega ni mogoče dovoliti! Danes je praznik in ob petkih se ne dela!"

Mnogi kovačevi prijatelji in tovarishi so si obenem potisnili svoja pokrivala do obrvi, zgrabili za držaje svojih bodal, se približali stotniku in dejali kovaču:

"Nikar ne podkuj konja, ki je last tega Rusa, Alkipera! Ne dotikaj se živali! Kar storiš za Ammalat bega, ki je dober musliman, ne moreš narediti tudi za moskovskega psa!"

"Ali se boste umaknili, tolovajska drhali!" je zavpil stotnik, pogumen mož in dober poznavalec Azijcev, ter izvilkele samokres. "Če pa ostanete, jezik zobni, kajti, kakor je res, da Bog, tako je gotovo, da boste končali v peklui; prvemu, ki bo dvignil glas, bom zamašil gobec s svinčenko!"

Ta grožnja, podprta z mnogimi bajoneti, je dosegla nepričakovan uspeh — strahopetneži so pobrali sila in kor-pita, pogumnejši so ostali, a niso več črnhili besedice.

Alikper, ko je razumel, da mu huda prede, se je oziral v vse smeri, da bi videl, ali bi jo lahko popihal, ko je pa spoznal, da je to nemogoče, je zamrmral nekaj turških besed, s katerimi se je po vsej priliki opravičil pred Prerokom, zavihal je rokave, odprl svojo vrečo ter se pripravil, da izvrši stotnikov ukaz.